

TORONYIRÁNY

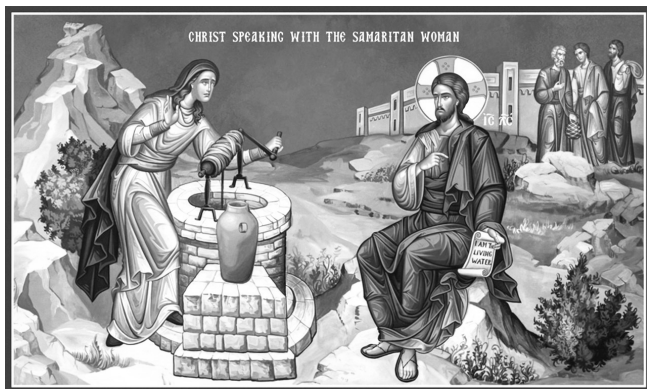
XX. 10.

2026. március 8.

SZEGEDI KATOLIKUS ÉRTESÍTŐ A GLATTFELDER ALAPÍTVÁNY GONDOZÁSÁBAN

Nagyböjt 3. vasárnapja

A samariaiak Mózes könyve alapján a Messiásban prófétát és uralkodót vártak, ezért érdekes az, hogy Jézus hogyan tárja fel fokozatosan messiási szerepét. Ő az embert Istenhez, az élő víz forrásához vezeti és megtanítja az igazi kultuszra, az Istennel fennálló igazi kapcsolat kifejezésére. Ebben benne lesz az élet erkölcsi felemelése és szellemmel való átitatása. Amikor Jézus nyíltan kijelenti, hogy ő is Messiás, akit várnak, már nem is ad további magyarázatot. Viselkedése és szavai eléggé megvilágították alakját. Az „én vagyok” kijelentésben visszacsengenek Jahve szavai, aki ilyen bevezetéssel nyomatékoztatta kijelentéseit. Tehát ahogy az evangélista megörökítette a jelenetet, annak célja Jézus kinyilatkoztatása volt. Ő közeledik, ő tárja fel kilétét; az embert fokozatosan vezeti el a hitre. Az apostolok korában, amikor a pogányok is befogadták az evangéliumot, ennek a jelenetnek nagy bizonyító ereje volt. Jézus az evangéliumot és a megváltás kegyelmeit minden népnek szánta.

A szentmise olvasmányai

- 1. Kiv 17,3-7** A pusztai vándorlás idején az állandóan zúgolódó és lázadó nép számára Mózes ivóvízről gondoskodik.
- 2. Róm 5,1-2.5-8** Isten azzal bizonyította irántunk való szeretetét, hogy amikor még bűnösök voltunk, Krisztus meghalt értünk.
- 3. Jn 4,5-42** Jakób kútjánál egy samariai asszonnyal beszélgetve Jézus magát örök életre szökellő vízforrásnak mondja.

Beszélgetés a samariai asszonnyal

János evangéliuma kevés eseményt ragad ki Jézus nyilvános működéséből, de azok teológiai értelmét bőven kifejezi. Tehát amit kiválaszt, annak különleges jelentőséget tulajdonít, hiszen ezeken keresztül mutatja be az Isten Fiát, akinek emberi alakján is átszól a doxa, a dicsőség. János szereti a szembeállításokat, azért miután jelezte, hogy a zsidók körében milyen hitetlenség és tévovás fogadta Jézust, most azt emeli ki, hogy a félig zsidó, félig pogány samariaiak mégis lelkesen fogadták. Együtt arra is célzó, hogy Jézus kezdettől fogva az Isten báránya, aki az egész világ bűnét elveszi, tehát működésében ott van az egyetemes vonás még akkor is, ha személyes küldetése a zsidó néphez szólt. Lehet, hogy az evangélistának egyéni élményei is voltak a később megalakult samariai egyházakozságokkal kapcsolatban, s közvetlenül ismerte meg a helyi hagyományokat. A történet közlésére ez is ösztönözhetett. Az elbeszélés különben is elárulja a hely és a viszonyok ismeretét. Érdekes az is, hogy a történet kiemeli a kultusz kérdését, s Jézus szavaival igazolja az egyház gyakorlatát, amellyel elszakadt a jeruzsálemi templomtól és az áldozatbemutatótól. Helyette a lélekben és igazságban való imádatot követte. Jakób kútja ma is megvan. Az Ószövetség ugyan nem említi, de az ősi hagyomány neki tulajdonítja. Jézus a nap hatodik órájában, tehát a déli hőségben érkezik oda, és fáradtan letelepszik a kútnál, a tanítványok pedig bemennek a faluba élelmet vásárolni. Közben egy asszony jön oda vizet meríteni. A beszélgetés azzal kezdődik, hogy Jézus inni kér tőle. Ebben nem volt semmi feltűnő, hiszen a kút mély volt, s vizet csak kötélre eresztett vödörrel lehetett meríteni. Az asszonynak inkább az tűnik fel, hogy egy zsidó ember megszólítja, holott tudja, hogy azok általában nem állnak szóba a samariaiakkal. Az ilyen ellentét megtalálható a Lk 9,52-ben is. A törvényt magyarázó gyakorlatilag a pogányokkal egy vonalba állították ezt a keverék hitű lakosságot is. A 9. versben az elkülönülésre vonatkozó megjegyzés valószínűleg későbbi magyarázó betoldás, és valóban sok kéziratból hiányzik. Jézus a próféták stílusában titokzatos választ ad, és azzal új, magasabb síkra tereli a beszélgetést. Szavai egyúttal arra is jók, hogy felébresszék a vallásos érdeklődést: Ha ismernéd Isten ajándékát, és azt, aki beszélni veled, akkor te kértél volna tőle, és ő élő vizet adott volna neked. Ugyanilyen szintváltozást láttunk a Nikodémussal folytatott beszédben. Jézus szavai hangoztatják, hogy az ő jelenléte és a vele való találkozás Isten ajándéka. A rabbik Isten nagy ajándékának (dorea) a törvényt tartották, az első keresztények pedig később a Szentlelket. Jézus arra célzó, hogy ő mint Istentől jött ajándék az élő víz ajándékát nyújtja az embereknek. A víz mint jelkép a sivatagos keleten nagyon is ismeretes volt; a víz csillapította a szomjúságot, táplálta az életet, felfrissített és megtisztított. Ezért használták rituális mosakodásra is, abban a reményben, hogy a belső tisztaságot is létrehozza. Az Ószövetségben Isten maga az élő víz forrása (Jer 2,13; 17,13).

Gál Ferenc

Jézus nemcsak az élő víz adományozója, hanem kilétét más jelképek is bemutatják: ő az élő kenyér, a szőlőtő, az ajtó, az út, a világosság. Ezeket a hasonlatokat csak a hívó egyház fogta fel igazi értelmük szerint. Itt az asszony még a szavak természetfölötti jelentését sem látja, hanem csak a kútban levő vízre gondol, és arra, hogy Jézusnak nincs mivel mérítenie belőle. Ugyanakkor már úrnak szólítja és azt kérdezi, hogy honnan venné ezt a vizet. Ez a „honnan” az evangélista számára jelentős szó, már hallottunk róla a kánai menyegzőnél (2,9) és Nikodémusnál (3,8), s később ismétlődni fog még Jézus felsőbb eredetével kapcsolatban is (7,27; 8,14; 9,29). Az egyház tagjai azután már tudták, hogy Jézus éppen égi eredete miatt lehet az élő víz forrása. Az asszony azonban megmarad a földi síkon, s csak azért szeretné ezt a különleges vizet, hogy ne kelljen ide járni a kútra. S mivel a jelképeket nem érti, nyilvánvalóbb jelet kap. Jézus elárulja, hogy ismeri az ember rejtett dolgait. Felszólítja, hogy hívja oda a férjét, s erre az asszony kitérő választ ad, bevallja, hogy nincs férje. A valóság azonban az, hogy már öt férje volt, és akivel most él, az nem férje. Jézus itt is olyanak mutatja magát, mint a szinoptikusoknál: a betegek, elesettek orvosának. Amikor az asszony látja, hogy Jézus ismeri titkait, akkor kezd ő is vallásos gondolatot belevinni a beszélgetésbe. A kapott jel alapján feltételezi, hogy prófétával találkozott. A samariaiak használták Mózes könyveit, s a MTörv 18,15 alapján a Messiást prófétái minőségében várták. Az asszonytól nem telik több, mint hogy felvesse a zsidók és a samariaiak között vitatott kérdést a kultusz helyére vonatkozólag. Jézussal elérkezett a kinyilatkoztatás teljessége, s ezért az embernek belső meggyőződéssel, hódolattal kell Isten elé fordulnia. Ez az óra Ővele érkezik el, mert ő maga is így tiszteli az Atyát. Azzal, hogy az Atya őt ide küldte, jelezte, hogy az emberektől is ilyen tiszteletet kíván. Már a régi próféták is ostarozták a külsőséges istentiszteletet, s ők is jelezték a nagy fordulatot, amikor majd napkelettől napnyugatig tiszta áldozatot mutatnak be az Úrnak (MAL 1,11). Mivel pedig Isten szellem, lélek, és nincs helyhez kötve, azért a külsőségekhez kötött imádás nem is lehetett végső akarata. A lélekben is igazságban való imádás értelmét abból az állításból kell levezetni, hogy „Isten lélek”. Ahogy az ember újjászületik vízből és Lélekből, úgy a Szentlélek ott lesz a hívők imádságában is. Az „igazságban” való imádás pedig arra utal, hogy Jézus Krisztusban megkaptuk a teljes tanítást és a teljes kegyelmi rendet. Általa felmérhetjük Isten fonságát és az ő segítségével kinyilváníthatjuk a köteles hódolatot. Jézus mind a megismerést, mind a hódolatot a Szentlélek által hozza létre bennünk. Az igazi imádás Istennel való találkozás, s ezt ő teszi lehetővé számunkra. Isten lelkének hasonló szerepet tulajdonítanak a qumráni iratok is ószövetségi előzmények alapján. De az értékelés nem azonos. Ott hiányzik az a gondolat, amit az evangélista legjobban kihangsúlyoz, hogy a hívő ember a keresztségben Isten gyermeke lesz, újjászületik a Szentlélek által, s ezért képes igazi lelkekkel azt Atya felé fordulni. Az imádnak ezzel a szellemiesítésével az evangélista nem utasítja el a közös istentiszteletet és a külsőségek alkalmazását. Másutt eléggé hangsúlyozta, hogy Jézus maga is jelen van, ahol a hívők az ő nevében és az ő lelkületével összegyűlnek. Különben is az egyházi közösség tekintette magát kezdettől fogva a Lélek és az igazság hordozójának. Az egyén annyiban részesül a Szentlélekben és a kinyilatkoztatott tanításban, amennyiben tagja lesz az egyháznak. Az egyházi kultuszt különben nem szabad csupán ebből a kijelentésből levezetni, hiszen itt még nincs utalás Jézus áldozatára, amely minden kultusz betetőzője. Az egyház kultusza nem kizárólagosan szóbeli ima és nem egyoldalúan belső összeszedettség. Az égő és véres áldozatot nem vette át, mert azok csak előképei voltak Jézus áldozatának, de a külső áldozati cselekményt meghagyta, és felvette egy magasabbrendű szentségi jelképbe. Az új áldozati adomány a megtestesült Ige teste és vére. A cél az, hogy a hívő átvegye Jézus készséges lelkületét Isten akaratának teljesítésére. Az Atya ilyen imádkozókat akar, s ez egyben felhívás volt az asszony számára is, hogy életét ilyen irányban alakítsa át. A beszélgetés vonala tehát állandó emelkedésben van, de az asszony erre a szellemi magaslatra még nem tud felemelkedni. Azt sem érti, hogy minek az órájára jött el: a világosságot még a jövőtől várja: Tudom, hogy eljön a Messiás, a Fölkent, s amikor eljön, mindent tudtunkra ad. Jézus azonban már ezt a jövőt képviseli. A feladata éppen az, hogy mindent tudtunkra adjon.

Gál Ferenc

A szentmise és a család

Támpontok szülőknek és hitoktatóknak (3.)

Elég a képmutatásból

Egy közösséghez tartozunk

Többször is elhangzik a szentmisén: „Testvéreim!” Vagyis nem vagyunk egyedül. Itt mindent megosztunk egymással: egy népet, egy családot, egy közösséget alkotunk. Időnként nehéz a hit útját járni: ezért együtt megyünk, segítjük, és kölcsönösen bátorítjuk egymást.

Családban

- Nagyon fontos, hogy mindenki érezze az együttlét örömét, vagyis, hogy örömmel vegyünk részt a család életében, és ne kötelességgént éljük meg azt. Az együttlét átérzett és kifejezett öröme táplálja a családi szeretetet.
- Ha bekapcsolódunk plébániánk életébe, abból szociálisan is sokat nyerhet a család: kiváló lehetőség komoly barátságok kialakulásához, és segítséget is találhatunk, amikor arra van szükségünk.
- A gyerekek és fiatalok hite csak akkor marad meg, ha társadalmilag is megkapják hozzá a szükséges „megerősítést”: ebben barátaink és a plébánia fiatalokból álló közössége segíthet nekik.
- Hívjátok meg otthonotokba gyermekeitek barátait!

A plébános

Ő az a személy, aki összefogja és vezeti a közösséget. Ő egy „felszentelt szolga”: ez azt jelenti, hogy a püspök, és az egész egyetemes Anyaszentegyház alá tartozik. Felszentelése miatt lehetünk biztosak abban, hogy tagja annak az emberekből álló, összefüggő láncnak, amely már évszázadok óta összeköt bennünket Jézus személyével. Ezért olyan, mintha maga Jézus vezetné összejöveteletünket.

Családban

- Fontos, hogy megismerjük plébánosunkat, vagy azokat a papokat, akikkel gyakran találkozunk plébániánkon.
- Valamilyen alkalomból meghívhatjuk plébánosunkat családjához, az otthonunkba.
- Fontos, hogy imádkozzunk azért, hogy mindig legyenek olyan fiatalok, akiknek van hozzá bátorságuk, hogy „emberhalászok” legyenek, és kérjük Urunkat, hogy segítse őket.

A bűnbocsánat

A szentmisét végző pap mindnyájunkat felszólít, hogy vessünk egy pillantást saját szívünkre. Ez az a fontos pillanat, amikor megtisztítjuk életünket Isten jószágának fényében.

Családban

A bocsánatkérés megtanulása az egyik legszebb dolog a családban. Be akarjuk gyógyítani saját sebeinket, és azokat is, amelyeket mi okozunk másoknak. Az emberi lény gyenge és sebezhető. Mindnyájan viselünk egy címkét, amelyen ez áll: „Óvatosan bánj vele, figyelmesen kezeld, mert kényes portéka”.

- Gyengék vagyunk és követünk el hibákat. Szükségünk van valakire, aki azt mondja nekünk: „Minden rendben, kezdjük előlről!”.
- Fontos, hogy tudjunk bocsánatot kérni. Szoktassátok rá magatokat, hogy elnézést kértek. Vannak szülők, akik úgy gondolják, ha bocsánatot kérnek, megszűnik a tekintélyük: pedig valójában azt mutatják meg vele, hogy tisztelik gyermekük érzéseit. A szülők a bocsánatkéréssel elfogadják, hogy mindenki hibázhat, és hogy ennek elismerésében nincsen semmi kivetnivaló.

A forrás környékén sok remete lakott. Mindenki felépítette a maga kunyhóját, és mély csendben, imádkozással és elmélkedéssel töltötte napjait. Mindenki visszahúzódva, magába szállva kérte Isten jelenlétét. Isten meg akarta találni őket, de nem látta a hozzájuk vezető utat. Csak egymástól távol eső kis pontokat látott a hatalmas sivatagban.

Aztán egy nap, hirtelen elhatározásból az egyik remete felkereste egy társát. Így kicsi lábnyomokat hagyott maga után. Később a másik visszaadta a látogatást, így a nyomok mélyebbek lettek. Ezután a többi remete is elkezdte látogatni egymást. A látogatások egyre gyakoribbak lettek.

Aztán egy napon Isten, akit még mindig hívtak a jó remeték, lenézett a magasból, és meglátott egy kis ösvényekből álló pókhálót, amely összekötötte a remeték kunyhóit. Nagy boldogan felkiáltott: „Most már igen! Most már megvan az út, hogy meglátogathassam őket!”

Dicsőség Istennek

A „Dicsőség” kezdetű himnusszal mindannyian köszönetünket és hálaadat fejezzük ki Isten iránt. Szövege az angyalok énekéből ered, amely Jézus születésének éjszakáján hangzott el. Isten nagysága, jósága és irgalmassága örömteli hálaával tölt el bennünket.

Családban

- Tudjuk-e dicsérni egymást? Tudunk-e gratulálni egymásnak?
- A hálaadásra nevelés az élet szépségére való nevelés: a hálás ember ajándékként fogja fel az életet és a létezését. Éppen ezért a hála erősebb érzés, mint a reménykedés: aki hálás, az úgy érzi, máris sokat birtokol. Ez az érzés aztán alapvetően boldogsággá, és biztonságéretté alakul át.
- A hálaérzet a jó családi légkör titka. Tanuljatok meg köszönetet mondani egymásnak a családban! Rengeteg alkalom van rá.

(Folyt. köv.)

Bruno Ferrero

Vasárnapi jegyzet

Elénk jön Isten

Otthonjáró emlékeim bőjtidőben falum templomába vezetnek. A vasárnap délutáni órákban, a litániák előtt előimádkozó asszonyok intonációjával megszólalt a népi passió-változat ki tudja, hány versszaka, vagy péntekenként a keresztútjárásakor a szívbemarkoló szöveg, dallam, a Jézust kereső Szűz Mária fájdalmaról:

*Elment Szűz Mária Szent Fiát keresni,
Hegyeket, völgyeket mindenütt kérdezni,
Kérdeget, földet, a magas felhőket,
Nem látták Fiamat, kedves magzatomat?
Ezek Máriának némán felelének:
Kérdezzed ó anya tearózsa levélt...
Ekkor Szűz Mária feltekint az égre,
Az öreg Simeon neve jut eszébe,
Hogy szívem kín éri, igen megvesszőzi,
Siralmadnak töre...*

Hol van az a költészet, amely bensőségebben mondaná el az Anya magányát, fájalmát? Babits azt felelné: egy jó költő a sokadalomból, akiknek a nevét régen elfelejtették. Csak a „dal” él, a „szent ének”, kozmikus távlataiban az emberi érzést isteni magaslatra szítva. Mert hol van a kereshető, Ő, aki betölt eget, földet, és az elárultatás éjszakáján olyan egyedül maradt, mint ágon az utolsó levél.

A szenvedés titkát csak e magányosság órájában lehet megérteni. Vagyis tudni: a végtelenség szomjában a fájdalom felbuzgó forrás; nem önkínzó mechanizmus, hanem az elfogadás Isten gyöngyagylókra szabott „törvényének”, hogy ami szép, az egyúttal nagyon nehéz. Ezért mondjuk: az élet szép, bár nehéz. De ezt is csak az mondhatja, aki meri vállalni a gyötrelmek kockázatát, mert ez a feltétlen hit bizonyossága, hiszen ebből születik a gyöngy, a mélytűző remekmű.

Mindig imádságként olvasom Áprily Lajos versét, Az én csodámat. A költő a visegrádi temetőben nyugszik, fölötte Erdély fenyői a gyergyói havasokból. Személyes vallomása a vers, a ritkán felcsillanó vágy „zenél” benne, hogy még jobban lelkünkbe lopja emberségünk isteni rendelését:

*Szeretnék Krisztus lenni egy napig.
Ha nem egy napig, egy pillanatig.
Csak ennyit, míg a kezem ennyit int:
Kelj fel a mélyből, hegyre menj megint.
Levenném melledről a sziklasúlyt,
mely vad korunkból rád zuhogva hullt.
Fáradt pilládat megérinteném,
s gyötört szemedből megszöknék a rém.
Takarodnának gondok és romok,
menekülnének régi démonok.
Megölelném a kín-örvény felett
maga-mélyébe szédült lelkedet.
Csodatevésem sűrű delejét
pazarló kézzel önteném feléd.
S ha kelnél s néznél álmélkodva rám,
fejed a Nap felé fordítanám,
fényes szemeddel csúcs ragyogna szembe –
S én visszahullnék ember-életembe.*

Krisztusivá válásunk akkor következik be, ha az Ő segítség-ajánlásával lépünk az emberek elé, vagy megyünk utánuk –, ha kell. Amint elénk jön Isten minden fordulóban.

† Tóth Sándor

hírek információk

Tizedik alkalommal rendezték meg az egyházmegyében a „Pasztorális svédasztal” elnevezésű találkozót, amelyen a szerzetesrendek, lelkiségi mozgalmak és közösségek képviselői gyűltek össze a Katolikus Házban. Az idei esemény középpontjában a teremtsévédelem állt, Ferenc pápa Laudato si' kezdetű enciklikája nyomán. A résztvevőket Kondé Lajos pasztorális helynök köszöntötte, majd a „Párbeszéd a Lélekben” módszerével folytatódott a beszélgetések, amelyek a közös felelősség és az együttműködés lehetőségeit járták körül. A kiscsoportos beszélgetéseket rövid szentségimádások is kísérték. A program végén közös vacsora zárta az estét, amely tovább erősítette az egyházmegye közösségei közötti kapcsolatokat.

A Szeged-Csanádi Egyházmegye Ifjúságpasztorációs Irodájának új applikációjában, a Neked Soul alkalmazásban naponta nagybőjti elmélkedések olvashatók, melyek segíthetik a fiatalokat a nagybőjti felkészülésben és a húsvétra való lelki ráhangolódásban.

Március 10-én 19.30-tól face2Face imaest kezdődik a Dómban, melyet a békéért ajánlanak fel a résztvevők. Minden érdeklődőt szeretettel várnak az Ifjúságpasztorációs Iroda munkatársai. Az est folyamán a Jelenlét Zenekar végzi a zenei szolgálatot.

Március 12-én, a szegedi Nagyárvíz 147. évfordulóján a tragikus eseményre emlékezve 14 órakor megszólalnak a Dóm harangjai, köztük a 8,5 tonnás Hősök Harangja is.

A Dómban Nagyböjt péntekjein 17.30-tól keresztúti ájtatosság kezdődik. A következő, március 13-i alkalommal a Jezsuita Templom hívei fognak közreműködni.

Március 14-én 13.00-kor a Rózsafüzért imádkozók regionális zárándoklatának programja kezdődik a Dómban. A Pasztorális Helynökség szervezésében a lelki alkalom köszöntővel indul, majd elmélkedés és előadások következnek, 14.15-től szentségimádás, 15.20-tól rózsafüzér imádság, 16 órakor szentmise kezdődik. A program alatt végig lesz gyónási lehetőség. Érdeklődni a 06-20-426-0219-es telefonszámon lehet.

A Szeged-Belvárosi Plébánia szeretettel várja ovismisére egyházközségének kisgyermekes családait a Katolikus Házba (Szeged, Dugonics tér 12.) jövő vasárnap, március 15-én, 16 órakor.

Nagyböjt vasárnapjain meghívott lelkipásztorok beszédei, tanításai hangoznak el a 18 órai szentmise keretében a Dómban. Március 15-én Thorday Attila újszegedi plébános lesz a vendég.

A Belvárosi Plébánia szervezői Szent József ünnepének előestéjén, március 18-án Szeged környéki férfiakat – minden férjet, apát, nagyapát, fiút – közös szentmisére és az azt követő zenés, vezetett szentségimádásra hívnak a Dómba.

Bűnbánati és imanap lesz a Dómban március 21-én, szombaton 8.00 és 20.00 óra között „Tiszta Lap” címmel, ahol egész nap lesz lehetőség gyónásra. Várható még lelkiismeret-vizsgálati, beszélgetési lehetőség, vezetett imádság, szentségimádás, közös éneklés.

A Gál Ferenc Egyetem hallgatói létszáma három év alatt több mint háromszorosára nőtt: a 2022-es ezer főről tavaly már 3400 diák tanult az intézmény négy karának valamelyikén. A képzési paletta a teológiától az egészség- és szociális területen át a pedagógus- és gazdasági képzésekig terjed, miközben új, hiánypótló szakok – köztük gyermek- és ifjúságvédelmi továbbképzések – is indulnak. A témáról készített riport az egyházmegye honlapján (szeged-csanad.hu) érhető el.

A Szeged-Belvárosi Plébánia nagybőjti gyűjtést végez a vajdasági Lurkóházak részére. A tárgyi adományokat (pl. tartós élelmiszer, tisztítószer, háztartási eszközök) április 12-ig lehet leadni a plébánián hétköznapiokon 8 és 12 óra között. A pénzbeli adományokat a Dómban erre a célra kihelyezett perselyben gyűjtik.

Kiadja a Glattfelder Alapítvány

Felelős kiadó és szerkesztő: Kiss-Rigó László
Állandó munkatárs: Bábszki Zoltán, Borz Gergely,
Cserny Szilvia, Karsai Örs,
† Tóth Sándor
Címünk: 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.